

WATERSCHAP AA EN MAAS IS HARD BEZIG OM GEVOLGEN KLIMAATVERANDERING OP TE VANGEN

Waar is er plek voor 300 miljoen badkuipen water?

Wat Valkenburg hartje zomer van 2021 meemaakte, kan morgen ook in de Meierij en rond Den Bosch gebeuren. Een groot waterplan is hoognodig. De zoektocht om bij nood 300 miljoen badkuipen water te bergen is in volle gang.

Domien van der Meijden
Den Bosch

Maar heel weinig inwoners in het gebied van waterschap Aa en Maas beseffen dat grote delen van Brabant, waaronder de Meierij en de omgeving Den Bosch, in juli 2021 door het oog van de naald zijn gekropen. Toen kolkte een bulk water vanuit België en Duitsland via rivieren als de Maas en beken als de Aa en Dommel richting zee.

„We wisten dat het hoogwater kwam en hadden ongeveer twee dagen de tijd. Zo konden we bij het dorp Groeningen bij Boxmeer een nooddijk bouwen”, vertelt Mario Jacobs, dijkgraaf van waterschap Aa en Maas. „Die nooddijk hield gelukkig stand. Anders was veel water achter de Maasdijk terechtgekomen en was de schade in flinke delen van Brabant enorm geweest. Zowel economisch als maatschappelijk.”

Sein op donkerrood

Alle klimaatberekeningen van deskundigen zetten het sein intussen op donkerrood voor de komende tientallen jaren. „Extremen komen steeds vaker op ons af. Zowel qua droogte als voor extreme en langer durende hoosbuien. Zo is het voortdurend balanceren tussen heel veel water vasthouden en dan weer veel kunnen bergen óf snel lozen.”

„Maar ik wil waarschuwen dat

we met alleen het plukken van laaghangend fruit niet de goede weg op gaan en dan klaar zijn. Die tijd is allang voorbij. We moeten hoog in de boom. Het is urgent om in actie te komen.”

De laatste maanden is er hard gewerkt. „Samen met waterschap De Dommel, de provincie, Rijkswaterstaat en de gemeenten Boxtel, Vught, Sint-Michiëlsgestel, Heusden en Den Bosch zijn we volop in gesprek om oplossingen te vinden.”

Door de oogharen heen kijken

„Het zijn nu nog maar ideeën. Zeg maar dat we door de oogharen heen kijken naar gebieden en plaatsen waar we maatregelen kunnen nemen. Met als hoofdgedachte: waar kunnen we water vasthouden tijdens droogte, waar kunnen we water bergen bij overmatige regenval en waar kunnen we in noodgevallen versneld water afvoeren.”

Uit de eerste vijftig ideeën is nu een lijst van elf kansrijke actiepunten gekomen. Beleidsadviseur van Aa en Maas Mike Heijnen: „Ook dat zijn nog maar ideeën. We moeten hierover in gesprek met inwoners, boeren, natuurbeheerders en allerlei belangengroepen.

▲ **Spuisluis Crèvecoeur bij Den Bosch. Met een ingreep kan hier snel 50 tot 75 kubieke meter water per seconde worden gespuid.** FOTO MARC BOLSIUS

We hopen dat zij ook met aanvullende oplossingen komen.”

„Daarbij moeten we er wel rekening mee houden dat we de goede dingen blijven doen. Want op de langere termijn zijn nog veel meer maatregelen nodig: het bergen van 65 miljoen kubieke meter water.

Want het klimaat wordt nóg wispelturiger na 2050. En je wilt nu niet de verkeerde grote investeringen doen waarvan je later zegt: hadden we dat maar anders gedaan. Dan investeer je in een sterf huis. Dus slim nadenken over plannen die je later nog kan uitbreiden.”

Wat zijn die elf ideeën dan? Jacobs: „De Dungense polder tussen

Het is urgent om in actie te komen

– Mario Jacobs, dijkgraaf waterschap Aa en Maas

Sint-Michiëlsgestel en Den Bosch is zo'n logisch gebied voor extra waterberging. Dat geldt ook voor de Bokhovense Polder, de Baardwijkse Overlaat nabij Drunen en Waalwijk, het Engelermeer en de Sompen & Zooislagen ten noordoosten van Haarsteeg.”

„Maar alles moet nog nader worden onderzocht. Hoeveel water kun je kwijt? Is het de investering wel waard? Is het allemaal goed uitvoerbaar? Maar ook: wat zijn de gevolgen van ingrepen voor onze 'buren'? Want wat wij doen heeft natuurlijk gevolgen voor gebieden van andere waterschappen, stroomop- en -afwaarts.”

Het Drongelens Kanaal bij Den Bosch is ook een actiepunt. „Mogelijk zijn er kansen om dat kanaal te verbreden om zo meer water te bergen. De aanpak van de Vughterstuw is er ook een. Met achter de stuw een hoger waterpeil is winst te halen. Daarnaast kunnen we de situatie in het Bossche Broek-Noord en -Zuid nog wat verbeteren.”

Al ruimte voor 14 miljoen kubieke meter water

Daar is samen met de Vughtse Gemeent al ruimte voor 14 miljoen kubieke meter water. „Die voorziening was er al en staat dus los

van de 36 miljoen kuub die we er nog bij moeten vinden. Alle elf ideeën zijn bikkelhard nodig”, waarschuwt Jacobs.

Een betere waterpeilscheiding tussen het rivierwater van de Dommel en de Aa zien ze bij het waterschap ook als belangrijk actiepunt, net als het inzetten van het Wilhelminakanaal om water af te voeren. „Bij spuisluis Crèvecoeur in Den Bosch kunnen we een grote ingreep doen door een voorziening te maken waar we snel 50 tot 75 kubieke meter water per seconde kunnen spuien. Ook dat helpt om de problemen aan te pakken.”

Ook bewoners moeten steentje bijdragen

Jacobs vindt ook dat niet alles kan worden overgelaten aan overheden en instanties.

„Alle bewoners in ons gebied zijn ook aan zet. Droogte en grote wateroverlast is een groot probleem dat veel economische en maatschappelijke schade kan veroorzaken. Tegels en verharding uit de tuinen en daar waar het kan alle regenpijpen afkoppelen. Als we het met z'n allen doen heeft dat een groot effect. Zowel in droge perioden als in perioden met hevige regenval.”

Jouw regionieus, elk moment van de dag!

Ga naar bd.nl/app

**PROTHESE
TECHNICUS
GEVRAAGD**

Van Toorn Tandtechniek is op zoek naar een prothese technicus, grotendeels voor het opstellen van protheses. Wij zijn een middelgroot laboratorium met acht techniekers. Wij werken zowel digitaal als conventioneel. Ons werkgebied bevindt zich in de driehoek Utrecht, Den Bosch en Nijmegen, ons laboratorium bevindt zich een half uur rijden binnen deze driehoek.

Voor onze nieuwe collega bieden wij:

- bovengemiddeld tot goed salaris
- doorgroei mogelijkheden kpt/digitaal
- leuk team met enthousiaste collega's
- auto woon-werk verkeer

Heb je interesse?
Bel of mail naar 0344-655878 of info@vantoorn tandtechniek.nl